

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

25 грудня 2008 року

№40 (2855)

ДОРОГІ КОЛЕГИ, ДРУЗІ!

Щиро вітаю вас з Новим 2009 роком! Бажаю вам міцного здоров'я, щастя, здійснення всіх ваших заповітних бажань і планів.

Рік, що минає, був дуже складним як для нашого колективу, так і для країни в цілому. Проте, цей рік був і досить цікавим, насиченим важливими подіями. Саме в цьому році ми перегорнули 110-ту сторінку історії рідного КПІ. І зустріли ми 110-ту річницю КПІ з гідними результатами. Вони досягнуті напруженою працею багаточисельного колективу політехніків, тобто – всіх вас.

Ще приємна новина – розпочато будівництво нового студентського гуртожитку, завершено проектування двох навчальних корпусів по вул. Політехнічній та вул. Борщагівській, 28 сімей політехніків отримали квартири.

Незмінно високими є результати нашої роботи в навчальній та науковій сферах. Розширює свої потужності наш науковий парк "Київська політехніка".

У 2008 році наш університет активно продовжував співпрацю з багатьма міжнародними організаціями та зарубіжними партнерами. Особливо хотілося б згадати про укладення трьохсторонньої угоди між Київською, Варшавською та Санкт-Петербурзькою політехніками. Адже ці навчальні заклади були засновані в 1898 році одним указом імператора Миколи II. Треба відзначити, що угода між університетами-побратими виконується дуже активно, посилюється новими напрямками співпраці, новими ідеями.

Дорогі друзі! Можна довго перераховувати наші здобутки, та все ж таки вони вже в минулому. Пам'ятати минуле – потрібно, але жити варто майбутнім. Воно і цікаве, і непросте. Від нашої злагоженості, взаємної поваги і взаємної підтримки залежить успіх кожного з вас і усього колективу.

У новому році я зичу вам людського щастя, міцного здоров'я, родинного затишку. З Новим роком вас! З Різдвам Христовим!

Михайло Згуровський, ректор

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Новорічні інтерв'ю

1

3

2

Викладачі-дослідники:

Н.Д.Панкратова
А.І.Петренко

О.Мазуренко – студент року ІТС

3 Політехнічна країна знань

Фізик про вино

4 Мандрівка в дитинство

Найвідоміші годинники Києва

П.О.Киричок, директор ВПІ, д.т.н., професор, заслужений діяч науки і техніки

Рік, що минає, запам'ятований тим, що інститут, незважаючи на труднощі з упровадженням нової системи тестування, сертифікатів, успішно здійснив набір студентів на денну форму навчання, проте відчувався брак абітурієнтів на беззвідну форму навчання, що зумовлено організаційними проблемами та неможливістю багатьох випускників минулих років, охочих вступати, отримати сертифікати.

Наші студенти традиційно беруть активну участь у житті інституту та університету, що проявляється в науковій та культурно-масовій роботі. Зокрема, спільними зусиллями студентів і викладачів організувалися та були проведені традиційні семінари та конференції. Надзвичайно цікаво пройшла VII Міжнародна поліграфічна конференція "Друкарство молоді", в якій брали участь студенти з Польщі, Росії, Білорусі, інших навчальних закладів України.

Студенти також мали гарну нагоду підвищити свій фаховий рівень за кордоном. Група студентів (15 осіб) ознайомилася з навчальними поліграфічними інститутами й підприємствами Німеччини, 7 навчається в Лейпцизькому технологічному інституті.

Упродовж місяця чотири викладачі інституту проходили стажування на відомому поліграфічному підприємстві "Гейдельберг" (Німеччина).

Наші активісти беруть участь в інтернет-газеті "Наука інформ". У цьому році активізували роботу з укладання господарств та залучення до їх виконання аспірантів і студентів.

Багато студентів є призерами наукових міжнародних конкурсів і спортивних міжнародних та республіканських олімпіад, входять до складу команд НТУУ "КПІ" з карате, східних единоборств, баскетболу, волейболу та плавання. Баскетбольна команда НТУУ "КПІ", сформована на базі нашого інституту, стала першою у змаганнях за кубок Профспілок Києва. Традиційно наші студенти беруть участь у конкурсах Міс та Містер ВПІ. Вперше у ВПІ було проведено День

Новорічні інтерв'ю

першокурсника, до програми якого входила святкова вечірка, квест; також було організовано вже традиційний День інституту.

Студенти-графіки представляють свої роботи на конкурсі "Таланти КПІ".

Кафедри нашого інституту широко практикують зустрічі з цікавими особистостями, що є фахівцями своєї галузі: відомими видавцями, художниками, письменниками. Студенти також друкують свої статті не лише в газетах "Поліграф" та "Київський політехнік", а й у спеціалізованих поліграфічних виданнях "Print Week" та "Print Plus". Старші курси брали участь у розробці програми для Першої закритої школи журналістики та PR на базі НТУУ "КПІ".

У досить важкий час наші студенти намагаються не бути байдужими до чужої біди: студентським активом проведено акцію допомоги дитячому будинку.

Бажаю всім щастя, успіхів у здійсненні задумів та міцного здоров'я на довгі роки.

О.В.Збруцький, декан ФАКС, д.т.н., професор, заслужений діяч науки і техніки, лауреат Державних премій

2008 рік став для нашого факультету роком яскравих подій та зростання самоорганізації колективу. Нам виповнилось 15 років. І всі із задоволенням могли сказати, що ми розвиваємось.

Наповнюється змістом і неформальними справами студентське самоврядування. По-справжньому відчувалося, що студенти прагнуть навчитися досягати великих вершин і розпочинають робити це сьогодні. Хороший початок зробила міжнародна квітнева конференція студентів і молодих учених, на яку прибули учасники з вузів-партнерів – Варшавської політехніки та Ханьянського університету міста Сеула. Відбулась ознайомча практика наших студентів в авіаційних закладах Польщі. Творчі здобутки студентів засвідчені 93 науковими публікаціями, а досягнення в навчанні – 13 стипендія-

ми імені С.П.Корольова, І.І.Скорського, М.А.Павловського.

Наполеглива праця викладачів, співробітників та студентів ознаменувалась створенням трьох типів безпілотних літаків – роботи, яка розпочалась на факультеті минулого року за рішенням Вченої ради університету. Два з них вже пройшли успішні льотні випробування і підтвердили розраховані характеристики, деякі з них є унікальними.

Набула нового розвитку співпраця з АНТК імені О.К.-Антонова. Ми прийшли до такої взаємодії, коли провідні конструктори є викладачами і керівниками дослідницької роботи студентів, а студенти навчаються в лабораторіях провідного авіаційного КБ.

Факультет у цьому році став центром стажування фахівців Китайської авіаційної корпорації та Китайської космічної академії.

Не цураючись свого, навчаємося і в колег. Спільно з декількома вузами-партнерами з Німеччини, Бельгії, Росії та Казахстану виграли проект за програмою Євросоюзу ТЕМПУС, який спрямований на інтеграцію та розвиток освітніх програм з космічних технологій.

За цими справами – напружена щоденна робота нашого великого колективу, якому хочу побажати в Новому році творчого натхнення, енергії, зразкових умов для нових здобутків, студентам та співробітникам університету – щастя, великих успіхів у всіх справах, визначних досягнень!

Наталія Семенівна Саєнко, декан факультету лінгвістики – Чим особливим означився для ФЛ 2008 рік?

– Цей рік для нас особливий, ФЛ виповнилось 13 років, а 13 – число магічне, зона дії фантастичних сил і вселяючих чудацьких дивацтв. На щастя, на нашому факультеті більшість становлять жінки, і оскільки кожна жінка трохи володіє чаклунськими чарами,

нам легко вдалося приборкати всі реальні, віртуальні та потойбічні сили і залучити їх до співпраці.

А якщо говорити серйозно, 2008 рік був для нас дуже успішний і вдалий. У цьому році у нас був найвищий конкурс абітурієнтів серед усіх факультетів КПІ – 12 осіб на місце. Це є переконливим свідченням того, що, по-перше, ФЛ незважаючи на молодий вік довів високу конкурентоспроможність на ринку освітянських послуг у своїй галузі, а, по-друге, і це головне для нас, виправданими виявились певні ризики у загальній стратегії побудови програми підготовки наших випускників.

– Про які ризики йдеться?
– Справа в тому, що значна кількість факультетів і ВНЗ іноземних мов, утворених за останні 10-15 років, пішли шляхом спрощення програми лінгвістичної підготовки і зсуву акценту на практичне володіння мовами. Попри привабливість, на перший погляд, для абітурієнтів такої форми підготовки через легкість навчання, це насправді небезпечний, навіть тупиковий шлях, оскільки по суті такі заклади являють собою поліпшені курси іноземних мов. Про вищу філологічну освіту в такому випадку можна говорити досить умовно. На відміну від цього ми зробили рішучий поворот до фундаментальної філологічної підготовки без втрат у формуванні практичної іншомовної компетенції. Це правда, що на ФЛ вчитися важко, набагато складніше, ніж у споріднених закладах. Але цілковита правда і те, що наш диплом засвідчує високий рівень ґрунтовної теоретичної і практичної підготовки. Красномовним підтвердженням цього можна вважати три факти: висока оцінка роботодавців за результатами незалежного опитування, вищезгадана щільність конкурсу абітурієнтів і численні звертання випускників бакалаврату інших ВНЗ, бажаючих отримати магістерську підготовку в КПІ.

– Які плани ФЛ щодо відкриття магістратури?

– Цей рік для нас особливий, ФЛ виповнилось 13 років, а 13 – число магічне, зона дії фантастичних сил і вселяючих чудацьких дивацтв. На щастя, на нашому факультеті більшість становлять жінки, і оскільки кожна жінка трохи володіє чаклунськими чарами,

– Які плани ФЛ щодо відкриття магістратури?

– Цей рік для нас особливий, ФЛ виповнилось 13 років, а 13 – число магічне, зона дії фантастичних сил і вселяючих чудацьких дивацтв. На щастя, на нашому факультеті більшість становлять жінки, і оскільки кожна жінка трохи володіє чаклунськими чарами,

Наталія Семенівна Саєнко, декан факультету лінгвістики – Чим особливим означився для ФЛ 2008 рік?

– Цей рік для нас особливий, ФЛ виповнилось 13 років, а 13 – число магічне, зона дії фантастичних сил і вселяючих чудацьких дивацтв. На щастя, на нашому факультеті більшість становлять жінки, і оскільки кожна жінка трохи володіє чаклунськими чарами,

П.О.Киричок

О.В.Збруцький

Н.С.Саєнко

Закінчення на 3-й стор.➔

Ними пишається КПІ

Ім'я **Наталії Дмитрівни Панкратової**, д.т.н., заступника директора ІПСА з наукової роботи, завідувача відділу «Математичні методи системного аналізу» ІПСА, професора кафедри «Математичні методи системного аналізу», давно відоме серед наукової спільноти. Адже її роботи завжди знаходяться на вістрі наукового поступу. Останнім часом вона займається науковими дослідженнями, що стосуються міждисциплінарних проблем різноманітної природи. Зокрема, розробкою стратегії майбутнього великих підприємств, міст, регіонів та розробкою засобів неруйнівного контролю для гарантування безпечного функціонування складних технічних систем. Роботи виконуються на замовлення МОН, НАН України, Міністерства, НКА України та ін. Її статті із задоволенням друкують поважні наукові журнали, зокрема за кордоном. Торік у європейському видавничстві наукової літератури Springer вийшла монографія М.З.Гуровського і Н.Д.Панкратової «System Analysis: Theory and Applications», яка в електронному вигляді розійшлася по всьому світу. У студентів та фахівців користується популярністю підручник М.З.Гуровського і Н.Д.Панкратової «Основи системного аналізу». Торік науковець отримала патент на корисну модель «Інформаційно-аналітична система збору та обробки даних».

Н.Д.Панкратова

Професор Н.Д.Панкратова – незмінний організатор та учасник щорічної міжнародної наукової конференції «Системний аналіз та інформаційні технології», яка навесні 2008-го вдяється пройшла на базі ІПСА. Започаткована як студентська, вона набула популярності й розмаху і збирає тепер поважних науковців з усього світу. Наталія Дмитрівна також є організатором і учасником Міжнародної наукової конференції з геомеханіки та бази Глівецької політехніки (Польща), інших міжнародних симпозіумів (зокрема під егідою ЮНІДО).

Найкращі помічники Н.Д.Панкратової – то її студенти й аспіранти, про яких скромно каже: «Мені з ними повезло». Повезло, бо молоді люди, як ніхто інший, відчувають щире бажання наставника поділитися, зацікавити, навчити, тому й тягнуться до неї. В усіх наукових проєктах, що виконуються в ІПСА і стосуються передбачення, стійкого розвитку, аналізу багатофакторних ризиків, беруть участь і студенти. Тут організували навіть студентський резерв для участі в наукових дослідженнях. За результатами реального наукового пошуку вони виконують свої курсові, бакалаврські та магістерські роботи. Дехто потім залишається працювати на кафедрі. І тема магістерської, розширюючись і поглиблюючись, переростає в кандидатську.

За останні роки під науковим керівництвом проф. Н.Д.Панкратової захистилися Т.Подладчикова, Н.Недашківська, В.Хохлова та ін. Тож цілком закономірно, що вже не перший рік Н.Д.Панкратова носить звання «Викладач-дослідник КПІ». Вона підготувала одного доктора технічних наук, 13 кандидатів наук та понад 70 магістрів із спеціальностей «Системний аналіз і управління» та «Інте-

лектуальні системи прийняття рішень», нагороджена відзнакою НАН України «За наукові досягнення», а її вихованка Н.І.Недашківська – к.т.н., асистент кафедри математичних методів системного аналізу – відзнакою для молодих учених «Талант, натхнення, праця».

Наталія Дмитрівни пощастило втілити себе в усіх проявах: відомий учений і наставник, любляча мама і бабуся, фахівець, закоханий у музику і мистецтво. Перелічувати науковий доробок проф. Н.Д.Панкратової можна довго, назву лише частину. Вона автор понад 320 наукових публікацій, з них 14 монографій, 14 навчально-методичних робіт, 11 проблемно-орієнтованих обчислювальних комплексів прикладних програм. Її практичні наробки впроваджені на 22 підприємствах авіаційної, ракетобудівної та машинобудівної промисловості України й Росії.

Професор Н.Д.Панкратова є лауреатом премії ім. В.М. Глушкова, заслуженим діячем науки і техніки України, дійсним членом Міжнародної академії наук вищої школи, Польської академії наук. Як visiting-profesor читала лекції в університетах Польщі (Варшавський, Краківський, Глівецький, Катовицький та ін.), підготувала 4 кандидатів наук, була нагороджена Золотою медаллю Польщі.

Н.Д.Панкратова – член Комітету з державних премій України, член Експертної ради з інформатики та кібернетики ВАК України з фіз.-мат. наук, заступник голови Експертної ради з інформатики та кібернетики ВАК України з технічних наук, член спеціалізованої Вченої Ради Д01.02.08 при НТУУ «КПІ», член координаційної науково-технічної ради МОНУ, керівник секції «Прикладний системний аналіз» кафедри ЮНЕСКО НТУ України «КПІ», керівник Базового пункту Інституту ЮНЕСКО з інформаційних технологій в освіті, національний експерт ЮНІДО, член Українського національного комітету з теоретичної та прикладної механіки, головний вчений секретар Українського відділення Міжнародної академії наук вищої школи, заступник головного редактора журналу «Системні дослідження та інформаційні технології», голова спілки жінок НТУУ «КПІ».

Вона нагороджена грамотами НАН України; пам'ятними медалями України та ін. Американський біографічний інститут та Міжнародний центр системних проєктів визнали її переможницею в номінації «Жінка року 2003». Повні біографічні дані про неї наведено у Who's Who in the World (17th Edition 2000), Who's Who in Science and Engineering (6th Edition 2001), а також у книжках «Інститут механіки ім. С.П.Тимошенка» (1998), «Жінки-вчені Києва» (2003), «КНУ ім. Т.Шевченка. Імена славних сучасників» (2005).

Оскільки публікація готувалася в новорічний номер, ми попросили Наталію Дмитрівну сказати кілька слів колегам та студентам. «Бажаю всім здоров'я, щастя й удачі в Новому році. А молодим, талановитим студентам – знайти свою «половинку», щоб життя було гармонійним, радісним і щасливим, щоб у ньому поєдналися любов, музика й наука. І дітей щоб Бог послав», – таким побажанням закінчила розмову ця чарівна жінка, поряд із якою приємно і легко працювати.

Н.Вдовенко

Професор **Анатолій Іванович Петренко** відомий в Україні та за кордоном як один із засновників нового напрямку інформатики, пов'язаного зі створенням систем автоматизованого проєктування, та є організатором підготовки фахівців у цій галузі. А.І.Петренко створив наукову школу в галузі САПР, підготував 58 кандидатів і 5 докторів наук, видав 460 наукових робіт, серед яких 29 монографій, підручників та навчальних посібників, 15 брошур, має 44 винаходи та 2 патенти.

Три монографії та 35 його статей опубліковані за кордоном, зокрема монографії «ALLTED – a Computer-Aided Engineering System for Electronic Circuit Design» в Австралії (1997 р.), «Algorithmic analysis of electronic circuits» у США (1975 р.) і підручник «Basic of Computer-Aided Design» у Болгарії (1986 р.). За його підручниками «Основи теорії електронних схем» (1968 і 1971 рр.), «Алгоритми аналізу електронних схем» (1970 і 1976 рр.), «Основи автоматизації проєктування» (1982 р.), «Основи побудови систем автоматизованого проєктування» (1984 і 1985 рр.), «Таблиці методи аналізу електронних схем» (1978 р.) та ін. навчалось не одне покоління інженерів у країнах СНД. Анатолій Іванович Петренко тричі (у 1972, 1978 і 1990 рр.) отримував премії КПІ за підготовку навчальних посібників (разом із співавторами), двічі – дипломи переможця конкурсу НТУУ «КПІ» в номінації «Викладач-дослідник» (2006 та 2007 рр.).

Проф. А.І.Петренко – лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1986 р.), заслужений діяч науки і техніки України (1997 р.), ад'юнкт-професор Мічиганського державного університету (США), почесний професор Середньо-Південного університету Китаю, почесний член Інституту електроніки і сертифікований інженер Великобританії, один із засновників і дійсний член громадської Академії інженерних наук України, голова спеціалізованої ради по присудженню наукових ступенів доктора технічних наук тощо.

А.І.Петренко стажувався в Англії і отримав диплом Імперського коледжу Лондонського університету, працював експертом ЮНЕСКО в Індії, запрошувався для читання лекцій і наукової роботи до 12 країн, включаючи США, Англію, Канаду, Італію, Німеччину, Австрію, Австралію, Гонконг, Республіку Корею та Китай. Інформацію про нього включено до міжнародних довідників «Who's is who?» та «International Book of Honor».

У НТУУ «КПІ» він завідує кафедрою системного проєктування ІПСА, як один з наукових керівників забезпечує функціонування Центру суперкомп'ютерних обчислень, на високому професійному рівні читає курси лекцій «Чисельні методи», «Основи автоматизованого проєктування складних об'єктів і процесів», «Основи наукової й інженерної діяльності».

Без сумніву, не вистачить газетної шпальти, щоб розповісти про багатогранну діяльність А.І.Петренка. Тому кор. «КПІ» поставила лише запитання, що стосуються його наукової роботи останніх років.

– **Анатолію Івановичу, Ви захистили докторську дисертацію у віці 33 років і були одним з наймолодших докторів технічних наук в Україні. Як Вам вдалося протягом багатьох років зберігати таку чудову «наукову форму»?**

– Науковцям добре відомо: для збереження допитливості й свіжості наукового пошуку потрібно час від часу змінювати галузь своїх наукових інтересів і досліджень, тому що поглиблені знання якогось предмету гальмує появу нових незвичних і незнайомих за-

дач і питань. Свого часу я працював у галузі теорії електронних схем і систем, потім – у галузі автоматизації інженерного проєктування, тепер – у галузі Grid-технологій, за допомогою яких забезпечується спільне використання обчислювальних потужностей, сховищ даних, комп'ютерних мереж як гігантського віртуального комп'ютера, доступного в режимі віддаленого доступу з будь-якої точки, незалежно від місця розташування користувача.

Мені пощастило стати одним з організаторів проєкту «Створення національної Grid-інфраструктури для наукових досліджень» Державної програми ІКТ на 2006-2010 рр., який за обсягом є одним із найбільших проєктів МОН України. Уже побудовано освітній сегмент національної Grid-інфраструктури, до якого входять базовий ресурсно-операційний центр на базі НТУУ «КПІ», де функціонують Центр суперкомп'ютерних обчислень з потужним кластером (www.hpcc.org.ua) і Світовий центр даних «Геоінформатика і сталий розвиток» (www.wdc.org.ua), а також п'ять регіональних ресурсно-операційних центрів (РРОЦ) в Харкові, Донецьку, Дніпропетровську, Запоріжжі і Львові. З представників організацій-партнерів сформовано прототип віртуальної організації, на прикладі якої відпрацьована співпраця і віртуалізація наявних ресурсів, перш за все обчислювальних. Здійснено підключення кластеру КПІ до мережі кластерів академічного сегменту національної Grid-інфраструктури.

– **Дуже потужно і цікаво. А що ще було зроблено останнім часом?**

– Я підготував і видав навчальний посібник «Вступ до Grid-технологій для науки і освіти» (Політехніка, 2008), на базі якого розроблено дистанційний навчальний курс, розміщений на сайті <http://mooodle.ntu-kpi.kiev.ua>. Разом із донецькими колегами надрукував підручник «Чисельні методи в інформатиці» (2006 р.), який отримав диплом II ступеня на 1-му Міжнародному форумі «Інформаційне забезпечення навчального процесу у вищій школі» в номінації «Кращий підручник» (2007 р.). Отримав у 2007 р. грант фірми ІБМ на конкурсі перспективних розробок (додаток до гранту УНТЦ, який за тендером ми виграли у 2006 р. на 2,5 року).

Надрукував 14 статей (10 одноосібно) і зробив 15 доповідей на міжнародних конференціях; підготував 3-х кандидатів наук; двічі (2006 і 2007 рр.) брав участь у роботі Міжнародної виставки CeBIT «Сучасні тенденції розвитку ІТ» (Ганновер, Німеччина), знайшов 74 посилання на свої роботи на сайті <http://scholar.google.com/>.

– **Будь ласка, кілька слів про плани на майбутнє.**

– Продовжувати активно працювати, оскільки наші попередні здобутки з Grid-технологій знайшли своє продовження в новій Державній програмі з впровадження Grid-технологій на 2009-2013 рр., концепція якої в листопаді затверджена Кабінетом Міністрів України, причому вперше в історії нашої країни у цієї програми два замовники – НАН України і МОН України.

– **Оскільки ми розмовляємо напередодні Нового року – Ваші побажання колегам і молоді.**

– Шановні колеги і друзі! Щиро бажаю вам і вашим родинам міцного здоров'я, душевного тепла та великого людського щастя. Нехай у ваших душах ніколи не згасає вогонь надії, любові і добра, твердої впевненості в тому, що в Україні наука нарешті посідає належне місце в суспільстві.

Підготувала Д.Валерієва

Інженер – людина з безмежними здібностями і можливостями

Шестикурсник ІТС Олександр Мазуренко – людина в інституті відомо: як відмінник навчання, староста гр. ТЗ-31М, натхненник і організатор громадських проєктів і заходів, нарешті молодий дослідник, який успішно презентує НТУУ «КПІ» на міжнародних наукових конференціях. За досягнення та активну життєву позицію Олександра удостоєно стипендії Верховної Ради України. Він так цікаво говорить про себе і студентське життя в КПІ, що ми вирішили навести його розповідь від першої особи.

Народився я в м. Кролевець на Сумщині. Нині проживаю в м.Вишгород. Батьки закінчили приладобудівний факультет КПІ, це і вплинуло на мій вибір професії. З дитинства захоплювався технікою і музикою, закінчив музичну школу за класом акордеону.

Професію інженера обрав не лише з огляду на власні здібності і деякий досвід, що отримав від батьків, але й з тих міркувань, що інженер – це людина, яка здатна вирішити будь-яке питання, це людина з безмежними здібностями і можливостями. Саме завдяки їм ми маємо змогу вдосконалювати наш світ і користуватися всіма благами цивілізації. НТУУ «КПІ» обрав не лише з огляду на найстарі-

ший і найорганізованіший вищий технічний заклад України, а й тому, що в ньому працювали і навчалися такі відомі особистості, як Д.Менделєєв, Є.Патон, І.Сікорський, С.Королюв,

Є.А.Якорнов вітає О.Мазуренка з присвоєнням звання «Студент року ІТС – 2008»

А.Люлька, В.Челомей – люди, які в прямому сенсі слова «змінюли світ силою власної думки». Навпевне, є щось в КПІ, що притягує неоднозначних, творчих особистостей і додає насаги для творчої роботи.

Навчаюся в Інституті телекомунікаційних систем на кафедрі засобів телекомунікацій (ЗТК). Вступна кампанія до КПІ видалась для мене досить важкою. За весняними екзаменами

вступним курсів не добрав балів на фізико-технічний факультет. Наступним за пріоритетом був ІТС, тому влітку за результатами співбесіди, як відмінник останнього шкільного року навчання, набрав достатньо високий бал і отримав змогу обирати навчання на будь-якій кафедрі ІТС. Кафедру ЗТК обрав з тих міркувань, що вона якнайкраще готує обізнаних і здібних інженерів, у чому не раз переконався протягом навчання.

Проводжу наукові дослідження в галузі систем просторово-часової обробки сигналів радіозв'язку. Науковим керівником є професор нашої кафедри к.т.н. Є.А.Якорнов, який свого часу працював над військовими радіолокаційними системами, а тепер займається проблемою визначення координат та завадозахищеності радіоканалів у сфері засобів зв'язку. Разом з ним займаюся проблематикою підвищення завадозахищеності радіоканалів засобів мобільного зв'язку за допомогою квазіоптичних антенних систем. Брав участь у міжнародних конференціях з радіоелектроніки в Севастополі, Києві, Харкові, де моя доповідь стала

третьою серед найкращих на секції радіотехнічних комплексів і систем, та ін. Команда ІТС, членом якої я є, торік зайняла третє місце у Всеукраїнській програмі «Професіонали майбутнього – МТС», на студентській олімпіаді за напрямом «Електронні апарати» наша команда посіла друге місце, а мене відзначили за найкращі знання з технології виробництва засобів телекомунікацій, у всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт у галузі «Радіотехніка та телекомунікації» моя робота навесні ц.р. посіла друге місце.

У наш час, коли технічний прогрес рухається надто швидко, книжка вже перестала бути джерелом сучасних знань, а є лише альманахом певного історичного розвитку тої чи іншої галузі науки. Для справжнього інженера-дослідника цікавим є відвідування наукових конференцій, на яких можна знайти друзів-однодумців, дізнатися про найперевіреніші напрями досліджень та їх результати, поділитися власними думками та вислухати конструктивну критику фахівців і товаришів.

Вважаю свій напрям досліджень перспективним, що й вплинуло на рішення продовжити навчання в аспірантурі нашого університету, курси наукового резерву в якому зараз про-

ходжу. Взагалі в житті цікавлюсь різноманітною технікою і всім, що пов'язано з природничими науками, музикою, історією, військовою справою та політологією.

На жаль, умови нашого життя занадто мінливі, що часто призводить до зміни цілей і рішень. Уявляю, що життєвий шлях людини (фахівця) можна порівняти з деревом, яке повинно пустити міцний корінь, рясно розквітнути та дати пишній і корисний урожай.

З нагоди Нового року вітаю товаришів та наставників зі святами, зичу всім успішних гараздів, щиро дякую викладачам за науку та підтримку. Молодшим студентам хотів би побажати зваженості у ставленні до власного життя і вчинків, старанності в отриманні обраної професії, а найголовніше – перерости з гурту однаково мислячих людей в ланку неоднозначних особистостей. Закінчивши КПІ, саме ми будемо створювати цей світ, і від нас залежить, яким він буде. Щоб наше майбутнє було яскравим, сповненим позитивних емоцій, маємо починати робити його таким уже сьогодні, а не чекати, доки тхось колись зробить його таким для нас.

Олександр Мазуренко, студент ІТС

Новорічні інтерв'ю

Продовження. Початок на 1-й стор.

— Цей рік можна сміливо назвати роком наукового прориву для ФЛ. Ми завершили підготовку до відкриття магістратури і аспірантури. В цьому році ми запросили 4 докторів наук, а кількість кандидатів наук у нас постійно зростає з числа наших викладачів, так що в наступному році ми плануємо розпочати навчання магістрів і аспірантів. Приємно, що підвищену зацікавленість і активну участь у науковій діяльності виявляють наші студенти починаючи з молодших курсів.

— **Останнім часом на ФЛ проводяться численні наукові заходи. Які з них вивалили найбільш цікавими у цьому році?**

— Дійсно, наукове життя на факультеті все активніше набирає обертів. Окрім захистів дисертацій — 1 докторська, 4 кандидатські у цьому році — ми проводимо багато наукових конференцій. Так, щорічна конференція з актуальних питань викладання іноземних мов у цьому році набула статусу міжнародної завдяки залученню науковців з далекого зарубіжжя і мала широкий резонанс у країні через нестандартний формат проведення і гостроту обговорюваних питань. І вже в 15-й раз ми провели улюблений науковий захід студентства «КПШ» — конференцію, на якій студенти технічних спеціальностей презентують іноземними мовами свої дослідження з фаху. З цього року їхні доповіді друкуються у збірці.

— **Які Ваші сподівання на наступний рік?**

— Ми не тільки сподіваємось, ми абсолютно впевнені в успішності наших планів. І плани наші сміливі та амбітні, особливо стосовно наукової роботи. А заперукою успішності для нас є чіткі орієнтири, окреслені керівництвом університету, і кипуча креативна енергія молодого викладацького складу ФЛ, адже відомо, що серед всіх факультетів саме на ФЛ середній вік викладачів найменший.

Тьоткіна Вікторія, зав. картинної галереї ЦКМ НТУУ «КПІ»

Вже майже три роки я працюю в картинній галереї, а здається ніби все життя. Рідні стіни Центру культури та мистецтва, а особливо картинної галереї, оздоблені творами заслуженого художника України Григорія Івановича Синиці, вселяють гордість за надану честь обертати самотутні скарби видатного митця, передані в дар наступним поколінням.

Сподіваюсь, наша картинна галерея відіграє значну роль у культурно-естетичному вихованні студентів університету. Принаймні ми, співробітники, разом з творчими особистостями намагаємось робити все від нас залежне. Протягом року тут експонувалися твори різних митців. Серед них були як професійні художники, так і художники-аматори.

Не залишила байдужими виставка живопису Володимира Онікійовича Мусієнка та виставка Йосипа Борисовича Осташиńskiego «Архітектура в мініатюрі». Другий рік поспіль свої чудові роботи представляють художники-аматори об'єднання «Творчість» і сподіваюсь, що ми ще не раз з ними зустрінемося.

Намагаємось приділяти увагу і фотографії, яка є дуже актуальною серед студентства. Фотовиставки «Школи сучасного мистецтва» щоразу приємно дивують своїми роботами творчу мо-

лодь університету. На початку року відбулась тематична фотовиставка Валерія Петровича Тихонова «Місто Лева», а навесні до нас завітала Наталя Петрегудова зі своїми яскравими фотоколажами. До Міжнародного дня захисту дітей та до Дня Святого Миколая в картинній галереї відбулися незабутні свята: виставка авторських робіт з кераміки на теми народних казок, ексклюзивних іграшок, авторських ляльок, витонченої вишивки, фантастичних гобеленів, розкішних прикрас та рідкісних моделей національного одягу. Це було неперевершено! А нещодавно творче об'єднання «Палітра флори» презентувало виставку творів «Живопис без пензля і фарб», де було представлено роботи виключно з природного матеріалу без використання штучних фарб, а саме: картини з пресованих рослин (ошибанна), березової кори, тополиного пуху, соломки, флоромозаїки у виконанні майстрів народного мистецтва та художників-флористів. Кожна робота вирізнялась жанровою та технічною неповторністю, фантазією та великою майстерністю кожного автора. І дійсно, індивідуальні та колективні заявки на зустріч з авторами робіт ми приймали майже не щодня. З нещодавно цікавістю студенти цілими групами відвідували виставку, а деякі навіть по кілька разів. І це дуже важливо для нас, бо така увага свідчить про те, що наше прагнення нести загибок і гармонію в кожную душу, щоб життя студентської молоді збагачувалося, а будні перетворювались на свята — є виправданим.

Приємно відмітити, що в картинній галереї також проводяться персональні виставки митців, що мають безпосереднє відношення до нашого університету. Лише за останній час відбулась виставка живопису доцента кафедри технічної кібернетики Сергія Васильовича Шпіта та виставка старшого викладача факультету менеджменту і маркетингу Ірини Анатоліївни Шеховцової. Творчість цих викладачів сприяє вихованню духовності й любові до мистецтва та спонукає студентів до створення власних художніх робіт.

Так, крок за кроком, я наближаюсь до розповіді про найважливіший захід — щорічний мистецький конкурс «Таланти КПІ». Вже більше 10 років він проводиться в нашому університеті і не втрачає своєї актуальності. З кожним роком зростає професійний рівень робіт і цей факт визнають художники з Національної спілки художників України, які щоразу є у складі журі конкурсу. Попри усталену традиційну спрямованість проведення цієї виставки, щоразу з'являються нові роботи, які вражають відвідувачів оригінальністю ідей та цікавою технікою, особливо якщо зауважити, що вони виконані викладачами та студентами не мистецького, а технічного вищого навчального закладу.

Дуже багато планів на наступний рік. Передусім у безрзні передбачається персональна виставка живопису заслуженого художника України, лауреата премії імені Василя Стуса — Валерія Олександровича Франчука, у травні — виставка сучасних робіт Олени Міросединої. Фотовиставки та виставки нових робіт з декоративно-прикладного мистецтва будуть представлені творчими об'єднаннями «Ексклюзив» та «Палітра флори». Сподіваємось, що наша творча діяльність, яка здійснюється за підтримки департаменту навчально-виховної роботи університету, робить вагомий внесок у розвиток культурного життя студентства.

ПОЛІТЕХНІЧНА КРАЇНА ЗНАНЬ

Рік, що минає, був ювілейним для нашого університету — ми відзначили 110-річчя заснування КПІ. В такі роки зростає інтерес до історії, відбувається багато заходів, присвячених знаменним датам. Такий рік залишає по собі не тільки спога-

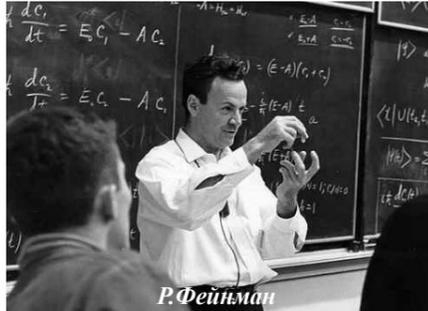
В.Л.Кирпичов також коротко сформулював засади, на яких будеться навчання в КПІ всі 110 років існування: «Для інженера, прежде всего, необходима солидная научная подготовка. Он должен основательно изучить теоретические предметы — математику, физику, химию, геологию и др., смотря по специальности... Но кроме общих, отвлеченных наук, посвященных исключительно исканию истины для нее самой, в технических учебных заведениях преподают еще так называемые прикладные инженерные науки, посвященные практическим целям».

А ще В.Л.Кирпичов сказав: «На заре эпохи возрождения мы встречаемся с человеком, на которого нужно смотреть, как на родоначальника инженеров, представляющего идеальный тип инженерной профессии. Это Леонардо да Винчи. В нем соединяются: ученый, практик и художник, и все эти три стороны должны быть развиты в настоящем инженере».

Далі читач продовжує знайомство із сьогоденням нашого університету статтю під промовистою назвою «Університет починається з бібліотеки». В ній директор Науково-технічної бібліотеки НТУУ «КПІ» ім. Г.І.Денисенка заслужений праців-

ник культури України В.Г.Дригайло розповідає і про бібліотеку взагалі, і про історію й сьогодення нашої бібліотеки. Вона неспроста носить ім'я Г.І.Денисенка: він прийняв рішення про будівництво нової бібліотеки 18 серпня 1971 року — на третій день після призначення на посаду ректора. А відкрила свої двері нова бібліотека 1 вересня 1980 р. Сьогодні вона є однією з найбільших і найкращих бібліотек вищих навчальних закладів України. В КПІ вона і територіально і за значенням займає центральне місце — сюди стікаються знання з усього світу (бібліотека щорічно передплачує більше тисячі журналів і отримує близько 10 тисяч назв видань) і звідси вони передаються політехнікам (щоденно бібліотеку відвідує 1300-1800 читачів).

«Политехнический институт есть высшее учебное заведение, назначенное для подготовки инженеров, т.е., как показывает самое название, людей гения, способных придумывать и устраивать новое. С понятием о деятельности инженера необходимо соединяется требование творческой способности и созидательной деятельности, уметь делать нечто новое. Если кто предлагает только рутинно копировать старину, тому не нужно кончать высшего учебного заведения: его деятельность будет работа ремесленника, а не инженера».

Знаменитий фізик про вино

Поэт сказал однажды: «Весь мир в бокале вина». Мы, вероятно, никогда не поймем, какой смысл он в это вкладывал, ибо поэты пишут не для того, чтобы быть понятыми. Но бесспорно, что, внимательно взглянув в бокал вина, мы поистине откроем целый мир. В нем и физические явления (испаряющаяся жидкость, испаре-

ние, меняющееся в зависимости от погоды и вашего дыхания, блеск стекла), и атомы (о которых нам говорит уже наше воображение). Стекло — это очищенная горная порода; в его составе кроются секреты возраста Вселенной и развития звезд. А из какого удивительного набора реактивов состоит это вино! Как они возникли? Там есть закваска, ферменты, вытяжки и разные другие продукты. Ведь в вино

скрывается большое обобщение: вся жизнь есть брожение. Изучая химию вина, нельзя не открыть, как это и сделал Луи Пастер, причины многих болезней. Сколько жизни в этом кларете, если он навязывает нашему сознанию свой дух, если мы должны быть столь осторожны с ним! Наш ограниченный ум для удобства делит этот бокал вина, этот мир на части: физику, биологию, геологию, астроно-

мию, психологию и т. д., но ведь природа на самом деле никакого деления не знает! Давайте же и мы сольем это воедино, не забывая все же, что мы увидели. Пусть этот бокал вина доставит напоследок еще одно наслаждение: выпить его и обо всем позабыть!
Р.Фейнман, лауреат Нобелевской премии з'фізики 1966 р.
(Фейнмановские лекции по физике, вып. 1. — М.: Мир, 1965. — С.69)

В.Миколаєнко

МАНДРІВКА В ДИТИНСТВО

Усі ми родом із дитинства. І кожен пам'ятає свою найулюбленішу іграшку (часто виготовлену батьками чи й власноруч). Доторкнутися до забавок свого дитинства запрошує Державний музей іграшки (Кловський узвіз, 8). Свою історію він розпочав у 30-х рр. минулого століття як Художньо-технічна рада з іграшок, де й зберігалися крашчі зразки. Нині їх налічується кілька тисяч, і лише кілька сотень представлено в експозиції, яка часто оновлюється. Експонати дозволяють одержати повне враження про те, як змінювалася іграшка залежно від часу й умов життя. Тут представлені фабричні вироби, що

Для майбутніх господинь

чітко відображають напрям державної ідеології, а також ручні роботи, які показують все розмаїття народної творчості. В експозицію входить багато унікальних іграшок, які виконують ще й навчальну функцію.

«Лялька і м'яч – дві основні суперіграшки, – розповідає методист музею, відповідальний секретар Міжвідомчої художньо-технічної ради з іграшок та навчально-ігрових посібників МОН Людмила Володимирівна Мартинок. – З ними людство гралося і грається протягом усього періоду свого розвитку. Іграшки функціонально причетні до утилітарно-практичних (вчать, розвивають, тренують) та до космологічних сфер людини. Лялька і м'яч є реалістичними моделями людей і планет, їх символічними образами. У наш стрімкий, насичений інформацією і технологіями час лялька залишається обов'язковим і бажаним атрибутом життя дітей і дорослих».

Мовчазну суперечку на полицях виставкових шаф ведуть традиційні народні ляльки та матеріалізовані герої сучасних мультфільмів, досконалі ляльки-немовлята, довгоногі красуні Барбі тощо. Народні традиційні ляльки виготовлені з природних, близьких людині матеріалів (тканини, дерева, глини, соломки, льону, трави, кори, тіста, сиру та ін.). Крашчі зразки «бабусиних» ляльок зберігають пам'ять народу: історичну, побутову, обрядово-космологічну. Найго-

ловніше, таку ляльку можна виготовити власноруч, відчувши себе творцем. Невпинний рух людського суспільства вперед викликав до життя появу Барбі (наступного року їй виповниться 50!), а згодом суперниць (чи подруг?), вироблених іншими фірмами. В експозиції музею – Барбі 1960-80-х рр.

Надзвичайно яскраво, виразно «презентують» радянський період у житті нашої країни фабричні ляльки 1930-80-х рр., їх колективно-узагальнений образ став елементом світогляду, самосвідомості кількох поколінь радянських людей. До речі, представлено один із перших радянських «трансформерів» – дерев'яний кін, який перетворюється на трактор.

Найдавнішому виду іграшок, одному з найбільш загадкових явищ у світовій культурі присвячена виставка «Королівство ляльок», яка щойно відкрилася в музеї. Тут можна простежити історію ляльки від тих часів, які прийнято називати доісторичними, коли лялька була культовим об'єктом, обрядовим атрибутом, до сучасності. Ваблять око промислові ляльки-іг-

рашки, традиційні народні ляльки, театральні, сувенірні, інтер'єрні та колекційні вироби. Образ ляльки в кожному окремому випадку є колективним автопортретом різних людських спільнот.

Ось дорогі аристократичні ляльки XIX ст. у вишуканих сукнях, представники «золотої епохи», втілення достатку, розкоші, елегантності. Вони призналися для дівчаток вищого суспільства і не стільки пробуджували у них інтерес до материнства, як до ролі господині, до етикету світського життя.

Серед експонатів – одна з останніх українських ляльок, виготовлена 1989 р. на фабриці «Перемога», у виробництво її запустити вже не встигли, почався занепад економіки. На сьогодні в Україні не існує жодного державного підприємства з виробництва іграшок. Можливо, наші читачі – майбутні інженери, технологи й художники, здійснивши мандрівку залами музею, теж зацікавляться виготовленням іграшок та стануть біля витоків відродження української іграшки.

Н.Водовенко

Клоун Вєня

Перший трансформер: з коня на трактор

Найвідоміші годинники Києва

Давним-давно мудрий винахідник циферблату, хтось безіменний, замкнув по колу минуле, теперішнє і майбутнє, щоб воно ніколи не втекло і щоб його ніхто не зміг торкнутися. І стрілки, неспішно пересуваючись від поділки до поділки, рухають потік часу. Сьогоднішня розповідь – про найстаріші і найбільші годинники Києва.

Годинник Свято-Троїцького (Іонинського) монастиря. У народі популярна легенда про те, що цей механізм якимось чином пов'язаний з Оноре де Бальзаком, який ніби-то привіз годинник з Парижа, щоб подарувати Евеліні Ганській. Навіщо був потрібний такий громіздкий подарунок (гірші тримаються на десятиметрових тросах, тому під годинником для них спеціально вирили шахту), легенда замовчує. Монахи, що раз на тиждень заводять механізм, у свою чергу запевняють, що годинник замовив сам преподобний Іона – засновник тутешньої обителі. Як би там не було, але, судячи з клейма, годинник дійсно виготовили в Парижі в 1858 році. Так що його вік перевищує за 150. Історико ж більше схильються до версії, що годинник планувалося розмістити на дзвіниці, проєкт якої розробив архітектор Ніколаєв, і яка повинна була стати найвищою спорудою Києва того часу, на тринадцять метрів вище Лаврської дзвіниці. Городяни були настільки впевнені в тому, що дзвіниця буде споруджена, що навіть малювали її на листівках із зображеннями Іонинської обителі. На жаль, не так сталося, як гадалося. До 1917 року побудували тільки перший ярус. Потім його розібрали, а цегла пішла на будівництво сільгоспкадемії.

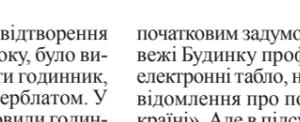
Куранти Києво-Печерської лаври. Вони не мають циферблата, але кожні 15 хвилин над Печерськими схилами розносяться улюблені киянами популярні мелодії. Перший годинниковий механізм було встановлено на четвертому ярусі дзвіниці в 1744 році, з того часу його міняли чотири рази. Розповідають, що майстер, який виготовив перший лаврський годинник ще за часів цариці Єлизавети, одержав у як «гонорар» півпуда борошна, мішок ячменю, мішок пшениці й кілька

рублів грошей. Понад сто років відлічував час годинник, змайстрований у майстерні Івана Кулібіна. Діючий нині механізм, що важить 4,5 тонни, установлений в 1903–1904 роках і виготовлений за зразком курантів Московського Кремля.

Дзвіниця Михайлівського монастиря (Михайлівська площа). На історичній Михайлівській дзвіниці, знищеній у 1930-і роки, ніколи не було циферблатів зі стрілками. Тут було встановлено куранти, як у Лаврі. Чомусь вони часто ламалися. І вже в «Описі Києва» М.Закревського (1868 рік) відзначено, що цей годинник «зіпсувався й пішов у забуття». Під час відтворення дзвіниці, у березні 1998 року, було вирішено не тільки відродити годинник, але й обладнати його циферблатом. У тому ж році в Австрії замовили годинниковий механізм з електронним пристроєм для виконання дзвонів мелодій. Тепер з Михайлівської дзвіниці регулярно звучать передрезони з національними мотивами. При цьому перелік мелодій та їхня тривалість викликали свого часу бурхливі дебати в міській раді. Депутати визнали гідними, зокрема, «Пісню про Київ», «Червону калину» і молитву Андрія з опери «Запорожець за Дунаєм». Що й було затверджено у вересні 1998 року рішенням під назвою «Про мелодії для курантів Михайлівського Золотоверхого монастиря».

Дореволюційний баштовий годинник знаходиться і на фасаді **Бесарабського ринку**, відкритого в 1912-му. За часів незалежності механізм модернізували, зокрема замінили циферблат, де зобразили рекламу «Мінолти» – чотири фірмові білі смуги на блакитному тлі.

Сонячні годинники. Оригінальним нагадуванням про архаїчний спосіб вимірювання часу залишається сонячний годинник на території Києво-Могилянської академії. У 1780-х роках створив його тодішній викладач Києво-Могилянської академії П'єр Брульон. Він приїхав у Київ як приватний учитель

французької мови, але виявився сильним математиком і топографом. За його ж розрахунками виготовили й сонячні годинники на ротонді фонтана «Самсон» на Контактової площі (їх можна побачити і нині на відтвореній споруді ротонди).

На жаль, навіть у Музеї історії Києва про П'єра Брульона майже нічого не відомо. Був такий – та й усе. Мовчазний про історію створення цих годинників довідники й енциклопедії.

Лише студенти жартують: «Пан Брульон створив годинник, щоб не забути поїсти бульйон».

Будинок профспілок. За початковим задумом 30-літньої давнини, на кутовій вежі Будинку профспілок планували «встановити електронні табло, на яких будуть транслюватися повідомлення про події, що відбуваються в Києві й країні». Але в підсумку замість «рядка, що біжить» вирішено було влаштувати чотирибачний годинник. Точніше, «електронний інформатор», що по черзі показував час, поточну дату й температуру повітря. Вежа з годинником не обділена увагою киянських гострословів; вона відзначена кількома прізвиськами, з яких найвідоміші – «Біг-Бен» та «Член профспілок».

Укртелеком, вул. Володимирська, 10. Будинок Укртелекому було побудовано в 1910–1911 роках для одного з банків, а в 1953 році, коли тут знаходився Центральний телеграф, надбудовано ще одним поверхом. У ході реконструкції на його фасаді з'явився незвичайний годинник. Він донині показує точний час не тільки в Києві, але й у найбільших містах світу. Аналогічний пристрій тоді ж, у 1950-х, було встановлено в самому центрі міста, на фасаді Головного поштового.

Театр ляльок. Нинішнє приміщення Театру ляльок було відкрито в грудні 2005 року. Будівля, що стала прикрасою парку і улюбленим місцем відпочинку малечі, нагадує своїми фаса-

дами казковий замок. А який же замок без годинникової вежі і півника, що вмовствився на шпиль?

Головний корпус НТУУ «КПІ». Історичні, як тепер говорять, будівлі КПІ були споруджені на рубежі XIX–XX століть (архітектор Ієронім Кітнер) й оформлені в стилі європейського середньовіччя. На фасаді головного корпусу спочатку розташовувалася кругла декоративна розетка. Уже в радянські часи в неї вписали цілком сучасний годин-

никовий циферблат. А механізм, на радість і гордість політехніків, щогодини видзвонює мелодію «Маршу КПІ».

А от найбільший циферблат (3,5 м) має годинник, який уже п'ятнадцять років як безнадійно стоїть. І розміщений він на стіні Інституту ... на вулиці ..., майже над магазином "..." . Причина – незрозумілий статус цього механізму. Начебто формально годинник належить Інституту, але той не поспішає з ремонтом, а міська влада не хоче витратитися на відновлення начебто не їхнього об'єкта.

Того із читачів, хто першим повідомить, про який годинник ідеться, в редакції газети «Київський політехнік» (кім. 221, корп. 1) очікує цікавий подарунок. Фото переможця ми обов'язково опублікуємо.

Підготувала Н.Єлизарова

Увага! Профком студентів (вул. Борщагівська, 144-а) пропонує пільгові путівки для зимового відпочинку в лікувально-оздоровчий комплекс «Верховина» та санаторій-профілакторій «Яремча» студентам бюджетної й контрактної форми навчання.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@users.ntu-kpi.kiev.ua
✉ гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
Я.В.БЕЛОВА

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Ki-130
від 21. 11. 1995 р.
Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-інк»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.